

Kynning á markmiðum og starfsemi

Sigrún J. Baldursdóttir

Febrúar
2015

Fagráð um eflingu málþroska,
lestrarfærni og lesskilnings í
leik- og grunnskólum -
áfangaskýrsla

Freya Birgisdóttir, Friða
B. Jónsdóttir, Dröfn
Rafnisdóttir og Guðrún E.
Bentsdóttir
Skóla- og frístundasvið
Reykjavíkurborgar
Febrúar 2015

Markmið Miðju máls og læsis

- ▶ er að **efla fagmennsku** kennara og starfsfólks í skóla- og frístundastarfi með ráðgjöf, símenntun og stuðningi við markviss vinnubrögð með mál og læsi
- ▶ er að **tryggja aðgengi** alls starfsfólks og kennara í skóla- og frístundastarfi að ráðgjöf og stuðningi við fagleg vinnubrögð með mál og læsi

Er hluti af skrifstofu SFS

Starf MML mótast af þörfum skólanna og frístundarinnar hverju sinni

---

Hlutverk Miðju máls og læsis

- ▶ Styðja leikskólakennara og starfsfólk leikskóla við að byggja upp ríkulegt mál- og læsisumhverfi í öllum leikskólum borgarinnar.
  - ▶ Veita grunnskólakennurum stuðning við að setja upp kennsluáætlanir og beita kennsluháttum sem reynast best við lestrarkennslu í blönduðum nemendahópi.
  - ▶ Standa fyrir námskeiðum og fræðslufundum fyrir starfsfólk og kennara beggja skólastiga um gagnreyndar og gagnlegar aðferðir í vinnu með mál og læsi.
  - ▶ Halda úti heimasíðu (gagnagrunni) með fræðsluefni, kennslumyndböndum og leiðbeiningum um vinnu með mál og læsi.
-

fh.

- ▶ Auka færni kennara beggja skólastiga við að efla mál- og læsi allra barna með sérstaka áherslu á börn sem ljóst er að þurfa stuðning, án þess að fyrir liggi greining á málþroskavanda s.s. eins og börn með annað móðurmál en íslensku og börn sem búa við rýrt málumhverfi heima fyrir eða njóta ekki stuðnings foreldra sinna í náminu.
  - ▶ Auka þekkingu og færni kennara beggja skólastiga til að vinna með foreldrum að því að efla mál og læsi á íslensku og fjölbreyttum móðurmálum.
  - ▶ Veita þjálfun nýrra vinnubragða um mál og læsi.
  - ▶ Skapa vettvang fyrir tengslanet kennara sem hittist reglulega til að miðla og afla nýrrar þekkingar.
-

Málproski og læsi

Heimsóknir og kannanir

Ráðgjafar Miðju máls og læsis heimsóttu alla

- ▶ Leikskóla
- ▶ Grunnskóla
- ▶ Frístundamiðstöðvar
- ▶ Markmiðið með heimsóknunum var að
  - ▶ kynnast vinnu með mál og læsis í skólum og frístundamiðstöðvum
  - ▶ rýna í læsisáætlanir
  - ▶ læra af þeim sem vel gera
  - ▶ veit ráðgjöf þar sem bæta þarf
    - gátlisti hafðir til hliðsjónar

Hvers konar ráðgjöf eða fræðslu er þörf fyrir, er varðar mál og læsi?

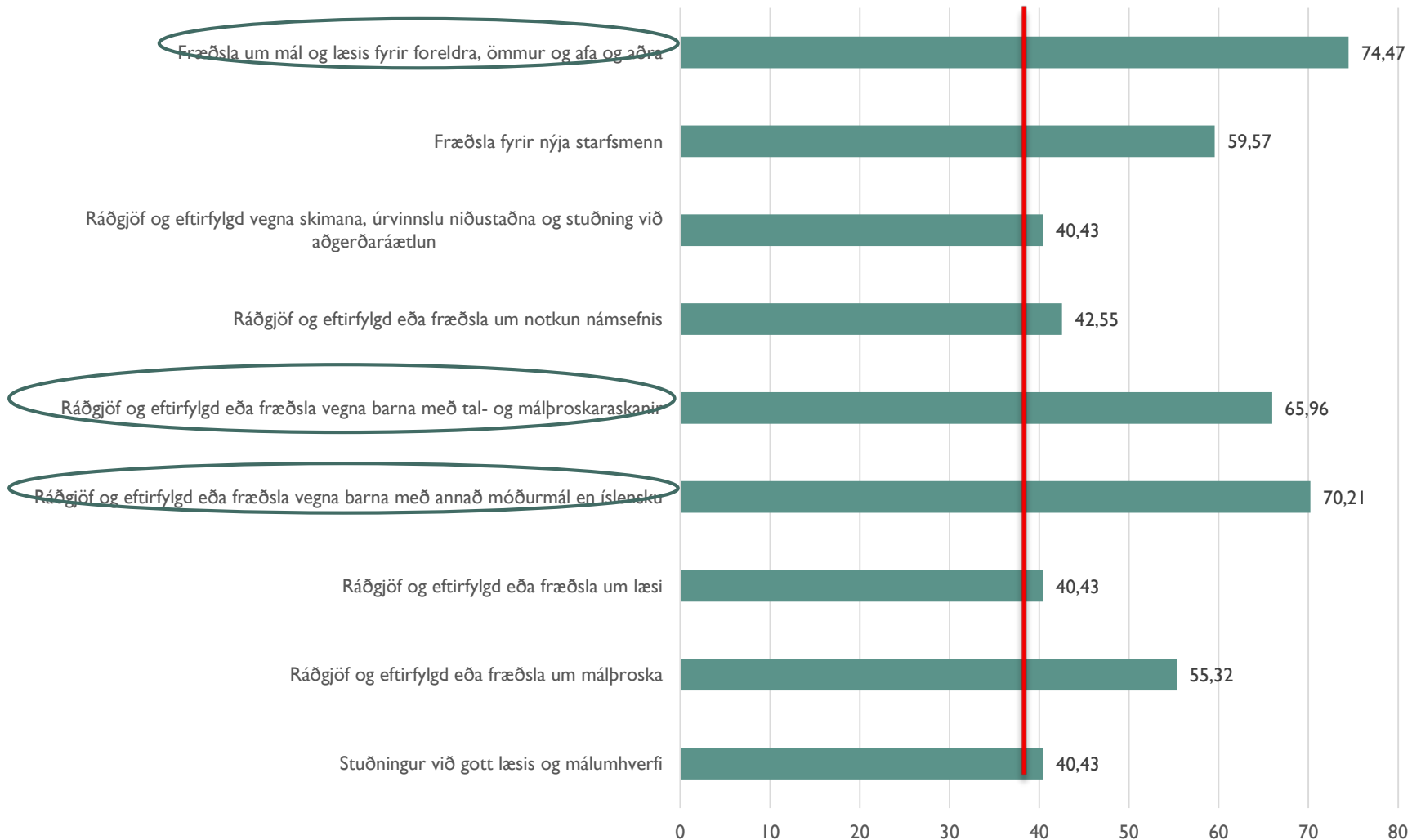
Grunnskóli

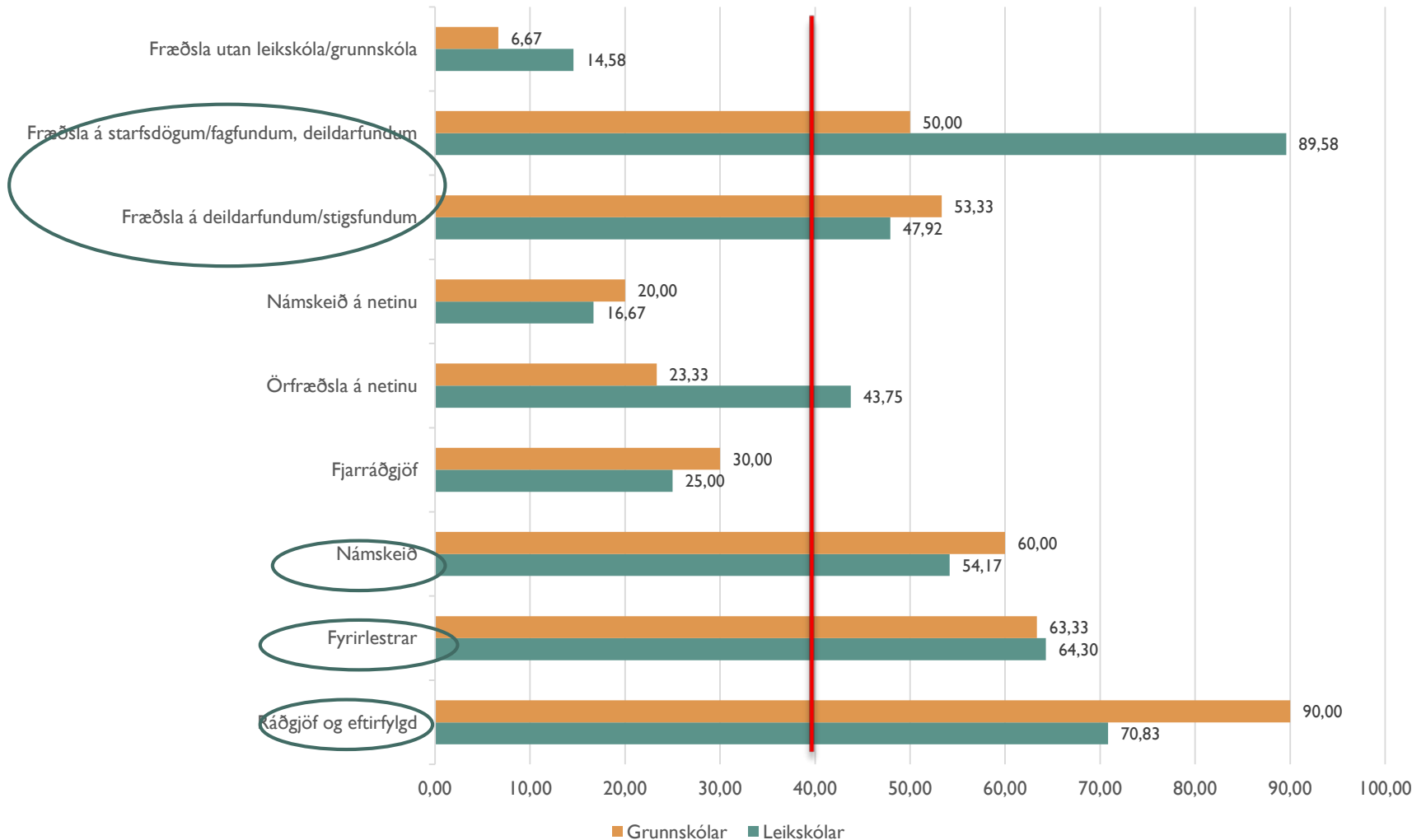

Hvers konar ráðgjöf eða fræðslu er þörf fyrir, er varðar mál og læsi?

Leikskóli

Óskir um þjónustu frá MML

Verkefni mál- og læsisráðgjafa

- ▶ **Ráðgjöf vegna:**
    - ▶ læsisáætlana
    - ▶ vinnu lestrarteyma
    - ▶ stórra og lítilla læsisverkefna (í hverfi, samstarf skóla, skóli-frístund-leikskóla o.s.frv.)
    - ▶ nemendahópa
    - ▶ kennsluhátta/námsefni
    - ▶ nemendur með íslensku sem annað mál
    - ▶ vinnu við niðurstöður skimana og úrvinnslu þeirra
    - ▶ o.fl.
  - ▶ **Námskeið og fræðsla**
    - ▶ Kennara
    - ▶ Starfsfólk
    - ▶ Foreldra
  - ▶ **Kynningar**
  - ▶ **Mótun vinnubragða sem skila árangri**
  - ▶ **Læsisstefnur**
  - ▶ **Úrvinnsla gagna**
  - ▶ **Vefsíða með ýmsu fræðsluefni um mál og læsi**
-

Mál- og læsisráðgjafar

Mál og læsisráðgjafar

- ▶ Sigrún J Baldursdóttir, grunnskólakennsla
- ▶ Ingibjörg Elísabet Jónsdóttir, leikskólakennsla
- ▶ Emilía Rafnsdóttir, leikskólakennsla
- ▶ Þóra Sæunn Úlfsdóttir, talmeinafræðingur
- ▶ Dröfn Rafnsdóttir, grunnskólakennsla

- ▶ samstarf við ráðgjafa skrifstofu SFS
- ▶ samstarf við nýsköpunarmiðju SFS

Beiðni, ráðgjöf, eftirfylgd

- ▶ Beiðni berst frá leik-/ grunnskóla eða frístundamiðstöð
- ▶ Ráðgjafi sem tekur að sér verkefnið hefur samband við viðkomandi starfsstað
  - ▶ kynnir sér gögn sem tilheyra beiðninni
  - ▶ undirbýr verkefnið og metur þörf í samræmi við óskir
  - ▶ útbýr gögn s.s. fræðslu, ráðgjöf, verkefni og fl.
  - ▶ hefur síðan samband og skipuleggur fundi og heimsóknir
  - ▶ eftirfylgni er mismunandi eftir verkefnum
- ▶ Hver beiðni getur kallað á margar snertingar og fjölbreytta aðkomu

Brúarsmiðir- hugmyndir / óskir

Ráðgjöf og fræðsla til foreldra og kennara vegna barna af erlendum uppruna

- ▶ **Dæmi um ráðgjöf eða fræðslu til foreldra í viðtölum eða á foreldrafundum:**
  - ▶ Mikilvægi móðurmálsins og máluppeldi tvítyngdra barna á Íslandi
  - ▶ Íslenska sem annað mál
  - ▶ Hlutverk skólans
  - ▶ Hlutverk skólaforeldra á Íslandi
- ▶ **Dæmi um ráðgjöf til kennara:**
  - ▶ Millimenningarfræðsla, kennsluráðgjöf, fræðsla um tungumál
  - ▶ Stuðningur við nemendur:
    - ▶ Stuðningur við nemendur sem hafa ekki náð fullum tókum á íslensku.
    - ▶ Stuðningur við móðurmál nemenda.
    - ▶ Stuðningur við að brúa bilið milli íslensku, móðurmáls og menningar.
    - ▶ Samstarf við Móðurmál Samtökin um tvítyngi - vegna námsefnis á móðurmáli nemenda, vinnslu námskrár og bókasafns
- ▶ **Símatími og afgreiðsla erinda fyrir foreldra föstudaga | 10:00-13:00.**

-
- ▶ Kriselle Lou Suson Jónsdóttir, filippseyskumælandi
  - ▶ Magdalena Elísabet Andrésdóttir, pólskumælandi

Vinnulag brúarsmiða

---

1. Skólastjórinn skipar tengilið við brúarsmiði
  - ▶ Skólastjóri / deildastjóri / sérkennslustjóri eða verkefnastjóri
2. Tengiliðurinn grunnskóla og brúarsmiða skipuleggja:
  - ▶ foreldrafundi með brúarsmiðum og/eða ráðgjöf fyrir foreldra
  - ▶ stuðning brúarsmiða vegna einstakra barna eða hóp inn á deild
  - ▶ fræðslu fyrir starfsmenn skólans
  - ▶ verkefni með nemendum, kennurum og foreldrum
  - ▶ facebook síður fyrir foreldra á ensku, pólsku og filippseysku
  - ▶ Mikil eftirspurn eftir brúarsmiðum sem þeir ná ekki að anna.

Tungumálaver

- ▶ Fluttist undir Miðju máls og læsis 1. ágúst 2018
- ▶ Staðsett i Háaleitisskóla/Hvassaleiti
- ▶ Starfssemi óbreytt
- ▶ Heimasíða Tungumálavers
  - ▶ <http://tungumalaver.reykjavik.is/>

Samstarfsaðilar

- ▶ Háskólar
  - ▶ Þjónustumiðstöðvar
  - ▶ Skólaskrifstofur annarra sveitafélaga
  - ▶ Menntamálastofnun
  - ▶ Íslenskir fræðimenn sem starfa við háskóla erlendis
  - ▶ Borgarbókasafnið
  - ▶ Móðurmálssamtökin
  - ▶ Samfok
  - ▶ ECML- Evrópska tungumálamiðstöðin
-

- ▶ Netfang: mml@reykjavik.is
- ▶ Vefsíða: <http://mml.reykjavik.is/>
- ▶ Facebook og Pinterrest: Miðja máls og læsis

